

Föreningen bildades 1985 och har till ändamål att

- sprida intresse och kunskap om lin och linodling;
- anordna kurser och utställningar om lin;
- underlätta linberedning för medlemmarna och linodlare med hjälp av utrustningen i linberedningsverkstaden på Fransåker.

Verksamhetsberättelse 2019

Styrelsen för Linodlarföreningen Fransåker får härmed avlämna berättelse över verksamhetsåret 2019.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Eva Bisell, ordförande

Lisbeth Påsse, v. ordförande

Birgitta Törnhage, kassör

Maria Ingvarsson, sekreterare

Kristina von Unge, ledamot

Eva Anderson, ledamot

Olle Lundkvist, ledamot

Suppleanter: Lena Bohlin, Siv Hagstrand, Malin Sjölander och Helena Taivassalo

Adjungerande: Kristina Hasselgren och Kerstin Söderberg

Antalet medlemmar i föreningen vid utgången av 2019 var 101 stycken, varav 4 stycken är föreningar.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft åtta (8) protokollförda sammanträden och dess ledamöter har aktivt arbetat för att sprida intresse och kunskap om lin och dess användning.

Nedanstående aktiviteter och verksamheter har genomförts under 2019

Januari & Februari	• I början på februari, den 10/2, arrangerades ett besök på Sven-Harrys konstmuseum och utställningen om Jenny Nyström.
Mars & April	• Årsmöte hölls den 9/3 i vuxenskolans lokal i Vallentuna. Efter årsmötet visade Britt Bisell prov på sina miniatyrbroderier och berättade samtidigt var hon hittar inspiration till nya mönster.• Den 23/3 arrangerades en spinndag i Märsta Forum.• Eva Bisell och Birgitta Törnhage undervisade tre damer från Sollentuna hembygdsförening i verkstaden i konsten att bereda lin inför deras skoldagar på Hersby gård.
Maj, Juni & Juli	• Linodlingscirkeln startar 4 maj.• Kerstin Söderbergs rapport från alla cirkelträffarna till och med september i bilaga till verksamhetsberättelsen.• Medverkan i Vårundan i Odensala 18- 19/5 med öppen verkstad i föreningslokalen. Det visades linberedning samt såldes vintage-

linne och diverse hantverksprodukter. Knyppling var tema för årets utställning och det gavs möjlighet att prova på att knyppla för den som ville.

- Augusti**
- På förmiddagen den 7/8 höll Olle Lundkvist kurs i att slå med lie på ängen utanför föreningslokalen. Det slagna gräset samlades i fina hövolmar.
 - Medverkan på Skansen under ”Lin- och ull” med marknadsstånd under lördagen och söndagen 24-25/8.
 - Medlemmar från Ångermanlands Linodlarförening gjorde ett studiebesök i verkstaden 23/8 och besökte oss även på Skansen på lördagen under Lin och ull.
 - Medverkan i Sigtuna Möte 31/8 & 1/9. Utanför Sigtuna Kulturgård visade vi linberedning och hade ett marknadsstånd med linprodukter till salu. Våra lintomtar sålde bra.
- September & Oktober**
- Medverkan genom Eva Anderson på marknad i Vidbo 1/9.
 - Sista träffen i odlingscirkeln den 15/9. Några representanter från Upplandslin deltog vid sista träffen.
 - Spinndag 21/9 i föreningslokalen. En varm och solig dag så spinnrockarna placerades utomhus.
 - Studiebesök i verkstaden 5/10 av Turistföreningen Södra Uppland. Eva Anderson berättade om föreningen och visade hur lin bereds.
 - Beredning av tävlingslinet.
- November & December**
- Höstmötet hölls i Sundbyberg den 9/11. Först besök på museet i Marabouparken och därefter studiebesök i ”Gubbverkstan”. Prisutdelning i linrötningstävlingen. Årets tävling blev mycket jämn. Första pris gick till Lisbeth Pässe (31p), på andra plats Eva Bisell (30p) och på delad tredjeplats (29p) Birgitta Törnhage och Maria Ingvarsson.
 - Medverkan på julmarknaden i Herresta lada alla fyra adventssöndagarna, 1, 8, 15 & 22 december.

Mer information om verksamhetsåret 2019

Linodlingen

Linodlingen har genomförts i form av en odlingscirkel i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Till cirkeln var 22 personer anmälda. Rapport från cirkelträffarna i bilaga till verksamhetsberättelsen.

Genomgång av maskinerna i verkstaden

Både maskinbråkan och den eldrivna skäkten har blivit genomgångna och lagade under hösten av mekaniker från Tomtlunds verkstad som tyckte det var så intressant att de gjorde detta utan debitering. Maskinbråkan har slitna i kugghjul men håller förhoppningsvis ett bra tag till efter justering. Skäktens hjul med träsvärd visade sig ha tappat en sprint och riskerade att ramla ner. Nu åtgärdat.

Gåvor till föreningen

Olle Lundkvist har donerat 30 årgångar av tidningen Hemslöjden, från 1989 och framåt. Tidningarna förvaras och kan läsas i föreningslokalen. Ej för hemlån.

Dödsboet efter Ulla Engström har donerat linredskap och lintåga till föreningen.

Efter Anna Bengtsdotters mamma i Dalarna har föreningen fått böcker, lintåga och spinnrock.

Bidrag

Föreningen ansökte till Sigtuna kommun även 2019 om ett kulturbidrag till verksamheten. Ett bidrag om 5 000 kronor beviljades.

Linodlarföreningens stipendium

Föreningens stipendium utdelades till avgående ordföranden Eva Anderson för sitt stora engagemang i föreningen och förmedlandet av kunskapen om lin och linodling sedan föreningen startade.

Samarbete

Linodlarföreningen samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan i Upplands-Väsby genom studiecirkelar och kulturevenemang.

Slutord

Linodlarföreningen har funnits i 34 år och arbetar för att sprida kunskap om lin och dess möjligheter genom demonstrationer och medverkan på marknader. Föreningens medlemmar med styrelsen i spetsen gör många ideella insatser, vilket gör att kostnaderna kan hållas på en rimlig nivå.

Ett stort tack till alla medlemmar som på olika sätt möjliggör att föreningens verksamhet kan drivas vidare.

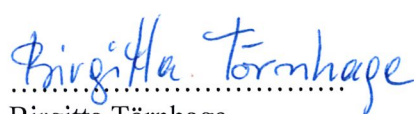
Märsta 2020-02-11

Eva Bisell
(Ordförande)

Lisbeth Pässe
(V ordförande)

Birgitta Törnåge
(Kassör)

Kristina von Unge
(Ledamot)

Eva Anderson
(Ledamot)

Olle Lundkvist
(Ledamot)

Maria Ingvarsson
(Sekreterare)

Bilaga

Slutredovisning Linodlingscirkel 2019

4 maj 2019

I dag, lördag den 4 maj, samlades 14 förväntansfulla blivande linodlare i föreningens lokal i Fransåker. Solen lyste visserligen, men det blåste snålt och temperaturen levererade inte någon märkbar vårvärme.

Vi gick igenom kursplanen och kurslitteraturen. Under tio träffar ska vi odla och sköta två fält med lin, det ena oljelin, det andra spånadslin. Grundläsning som kurslitteratur är Linboken av Kåre Fröjer och Henryk Zienkiewicz. Den hittar man i antikvariat på nätet.

Vi gick igenom skillnaden mellan spånadslin och oljelin. Om spånadslinfrö sås blir det möjligt att använda tågan till spinning och vävning. Linodlarföreningen sätter en ära i att bevara traditionella sorter rena. Det ska alltså inte dyka upp små vita blommor i ett blåblommande linfält. Föreningen säljer små mängder av rent frö till hobbyodlare.

Vi diskuterade också faran av att odla för stora arealer på egen hand. Den som, liksom jag själv, första gången startade med 15 kvadratmeter upplevde visserligen stunder av ren lycka intill den blommande ängen, men sedan vidtog skörden, som ska ske för hand, och det tog mer än en vecka! Normalt odlar vi, förutom de större arealer som föreningen håller i, mindre ytor som 1-2 kvadratmeter, ja t o m en liten plätt i en blomkruka duger. Det kan bli tråd det med.

25 maj 2019

Hela förmiddagen den 26 maj regnar det och jag tänker med tacksamhet tillbaka på gårdagen då vi, 15 personer, tog itu med ogräset i linåkern. Visserligen hade vi ”platåskor” innan vi var färdiga men det var uppehåll! Ett par bilder bifogas för er som inte var med.

När vi äntligen fick inta matsäcken så vidtog en diskussion om när och hur man ska rensa, Linplantorna tar ingen skada om man kliver på dem när de är upp till 5-6 cm höga. Man behöver rensa linåkern 2 ggr under säsongen, så nästa gång ses vi den 15 juni. Vi talade också om att linplantorn kan drabbas av skadeinsekter och svampangrepp. Det som fastställs i Linboken är att det är viktigt med utsäde som är ”friskt”. I år har vi sått Suzanne, som vi själva odlat tidigare och tagit frön ifrån. Föreningen har en enda gång drabbats av jordloppor men i övrigt ingenting i våra odlingar.

10 kvm Skansenlin såddes med Marilyn en bit ifrån den större odlingen, för att de inte ska få luftburen pollinering från varandra.

Tänk på att dagens regn troligen bidrar till bättre skörd!

15 juni 2019

En riktigt solig dag hade vi när vi tog oss an rensningen av såväl den större odlingen samt ”Skansenlinet” som inte rensats tidigare utan hade många intressanta ogräs. Resultatet efter rensningen kan ni se på bifogade bilder. Vi talade om Skansens Ull-och Lindagar 24-25 augusti där vi kommer att ha ett stånd och en spinttävling pågår under lördagen.

6 juli 2019

När man odlar är det svårt att förutse framtiden. När vårt program skrevs i januari 2019 fick vi gissa när det var möjligt att harva och köra med såmaskinen. Det tar ca 60 dagar från sådd till blomning. Förra året kunde vi inte så förrän några dagar in i maj. I år gick det redan den 22 april! Det innebär att linet redan blommar och vi är inte säkra på att det finns några blommor kvar om vi väntar till 14 juli. Därför tidigarelägger vi träffen då vi ska beundra det blommande linet och äta traditionell jordgubbs-tårta, som vi bjuder på.

Som ett extra inslag föreslår vi efteråt ett besök i Odensala kyrka (öppnar 12.00). Där visas en liten textil utställning inspirerad av Albertus Pictors vackra målningar i kyrkan.

14 juli 2019

Vi var 6 personer som gav oss i kast med ogräset i linåkern igår. Vi hade strålande sol och det får vi vara tacksamma för. Idag har det kommit 20 mm regn och det är bra för odlingen men hade nog blivit kladdigt för fötterna. Det flesta tog en sväng förbi Fransåker och det blommande oljelinet innan de kom till Suckunge.

När vi var klara så blev det kaffe och tårta och Stina berättade utifrån en skrift utgiven av Västerbottens Hemslöjd. Det var dels hur man gick tillväga vid odling och rötning samt en del specialuttryck när det gäller benämning av redskap. Mycket intressant. Mycket kände vi igen från vår odling.

25 juli 2019

Vi var 5 personer som träffades och ryckte oljelinet utanför lokalen på Fransåker.

Vi tillverkade sedan prydnader och buketter, som vi kan ha på Skansen eller Sigtuna Möte. Vi lade även ut lin från förra året för rötning på gräset vid husgaveln, landrötning. I en balja intill entrédörren lade vi ner några knippen för vattenrötning. Vi måste hålla koll på när det är färdigt. Vattenrötningen kommer att bli klar först.

10 augusti 2019

Idag var vi 10 personer som samlades för att studera linrötning. Vi provberedde dels det som ligger för landrötning på Fransåker sedan 25 juli: Ej klart. Dels det som vattenrötats 25 juli till 4 augusti: inte riktigt klart och dels det som rötats på Suckunge 10 juli till 4 augusti: inte riktigt klart.

Vi diskuterade de olika teknikerna och hur man ser att linet är färdigrötat genom att provbereda några strån och kolla styrkan genom att göra en knut på 5-6 fibrer, och se om fibrerna går av vid knuten. Det är viktigt att linet inte är för torrt eller fuktigt vid beredning. Helst ska fuktighetshalten vare 12%. Det uppnår man om man har det i rumstemperatur.

Vi tittade på 2 fina resultat från tidigare Linrötningstävlingar.

För några år sedan gjordes en provodling av 13 olika sorters spånadslin. Resultatet finns på en tavla i lokalen där man också kan läsa om förutsättningarna för provodlingen.

Vi fick också några skrönor till livs under fikapausen innan vi skiljdes åt.

17 augusti 2019

Vi var 11 personer som ryckte spånadslinet idag. Vi fick ihop 80 knippen även om kvaliteten inte var något rekord. Linet var i brunmognadsstadiet, vilket är bara eftersom vi vill ha mycket frö, men längden var var kortare än vanligt.

15 september 2019

En bra avslutning på säsongen. 14 kursdeltagare +3 besökande från Upplandslin gjorde att arbetet fungerade bra, trots att vädret inte var det bästa.

Nu när odlingsåret är slut och linknippena har hängt på tork, var det dags att frörepa och "tröska". Tyvärr var inte vädret det bästa för uteaktiviteter utan vi ordnade med 2 repor i verkstaden och krossade kapslarna under tak vid dörröppningen i lokalen. Tröskmomentet dvs att skilja frön från agnarna gick inte att genomföra, men vi delade ut burkarna med de krossade frökapslarna till ett antal deltagare, som åtog sig att torka så att det går att "tröska". Spännande att se hur mycket frö det blir!

Tack till alla er som deltagit med entusiasm och kunskap!